

Kázeň z evanj. Služieb Božích, Bratislava (Lamač 10.00 / Nový kostol 18.00 (s VP), PodĎakovanie za úrody, 2. 10. 2022, ES 192, 364, 352, Žalm 65, 5-6.10-14, 77

1. Mojžišova 1, 28 – 29 . 31: „²⁸ Potom ich (muža a ženu) Boh požehnal a riekol im: *Plodte a množte sa a naplňte zem; podmaňte si ju a panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad každým živočíchom, čo sa hýbe na zemi!* ²⁹ Potom riekol Boh: *Ajhl'a, dal som vám všetky semenoplodné byliny, ktoré sú na celej zemi, a všetky stromy, na ktorých je ovocie s ich semenom; to vám bude za pokrm. ... A Boh videl všetko, čo učinil, a hľa, bolo to veľmi dobré.*“

1. Mojžišova 2, 15: „*Hospodin Boh vzal človeka a voviedol ho do záhrady Éden, aby ju obrábal a strážil.*“

Milí bratia a milé sestry!

Sviatok podĎakovania za úrody vedie naše myšlienky k vĎake za to, že Hospodinova láska a starostlivosť nás živí. Kde niet Božie požehnanie, tam by bolo márne naše namáhanie.

No naša vĎaka patrí i všetkým, ktorí pracujú na poliach, v záhradách, sadoch a vo viniciach, ktorú sadia, sejú, žnú, starajú sa o úžitkové zvieratá. – Naplňajú Boží mandát: „*Podmaňte si zem a panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad každým živočíchom, čo sa hýbe na zemi!*“ Prostredníctvom plodov ich práce nás Pán Boh sýti a živí.

To, že my, ľudia sme korunou stvorenia neznamená, že to ostatné je len a len pre nás. Nesprávne by sme rozumeli posolstvu úvodných strán Biblie, keby sme zostali len pri panovaní, vládnutí nad tým, čo Pán Boh stvoril. **K panovaniu**

totiž neodmysliteľne patrí aj práca a zodpovednosť. Z 1M 2, 15 sme počuli, že „*Hospodin Boh vzal človeka a voviedol ho do záhrady Éden, aby ju obrábal a strážil.*“ To, čo Boh stvoril, máme kultivovať, obrábať. A hoci si zo záhrady Božieho stvorenia smieme brať, čo potrebujeme pre život, **neznamená to, že všetko má slúžiť iba nášmu úžitku.** Naše obrábanie Bohom nám darovaného priestoru, biblickou rečou záhrady Božieho stvorenia, má prinášať dobrý úžitok aj jej samej.

Ailton Krenak výstižne povedal, že s nami – s našou zemou „je to akoby sme všetci sedeli v kanoe a putovali časom. Ak niekto zapáli svoju časť kanoe a iný doň začne nalievať vodu, dotkne sa to nás všetkých. Naša planéta je ako veľké kanoe plaviace sa časom.“ **Sme povolaní obrábať zem, no zároveň aj strážiť.**

Od severoamerického indiánskeho kmeňa Cree – teda ľudí, ktorí síce nepoznali Sväté písmo, avšak žili v úzkom spojení s prírodou, so živými Božími stvoreniami – pochádza varovanie: „**Keď bude sťatý posledný strom, keď bude otrávená posledná rieka, keď bude ulovená posledná ryba, vtedy poznáme, že peniaze sa jest' nedajú.**“

Sviatok PodĎakovania za úrody nám pripomína: **obrábajme pôdu, panujme nad zemou, ale nie len s ohľadom na svoj zisk, ale tak, aby to bolo dobré aj pre okolitý život.** Ved' „*Hospodinova je zem, i to čo ju naplňa, svet a tí, ktorí v ňom bývajú*“ (Žalm 24, 1). My **nie sme vlastníci zeme a života, ale Bohom poverení správcovia zeme. Sme jej súčasťou.** Máme ju

obrábať aj strážiť. **Ak vidíme iba to prvé – berieme, no nechrátime, nedávame – tak časom nebudeme mať odkiaľ brať.** Na večnosť si predsa nič nevezmeme. Ďalším generáciám po nás však môžeme zanechať život na zemi **dobrý a pestrý.**

V súčasnosti sa ekológia – ochrana prírody stáva vážnou témou. A viacerí varujú, že na pomyselných hodinách posledného súdu je o 2 minúty 12. Tieto hodiny sú ukazovateľom zraniteľnosti sveta voči katastrofám spôsobených jadrovými zbraňami, zmenám klímy a novým technológiám.

Niektorí dávajú do centra prírodu, iní stavajú do stredu človeka. Biblia poukazuje na iný stred – a tým je Boh. Slávenie – svätenie Pánovho dňa nám pripomína, že Pán má byť – zostať v centre. Keď je v strede nášho myslenia Pán, nie my, naše sebecké túžby, plány a predstavy, smieme zažívať radosť z toho, čo Boh stvoril ako dobré.

Zem je dobrá a krásna aj bez nás. Keď prídeme do panenskej prírody, kde ľudská noha sotva vkročí, žasneme na jej čistotou a krásou. Zrkadlí Božiu slávu.

Deň Pánov i sviatok Poďakovania za úrody nás vytrháva z bezmyšlienkovitosti, v ktorej neraz žijeme. Vedie nás kvďake za to, že „*Hospodin je dobrotivý ku všetkým, Jeho milosrdenstvo sa rozprestiera nad všetko Jeho stvorenie.*“ ...

Otvára svoju ruku a všetko živé sýti s ochotou. (Žalm, 145, 9.16)

Albert Schweitzer (1875 – 1965), jeden z prvých, kto zreteľne upozorňoval na nutnosť žiť v úcte k všetkému živému, si raz si všimol, že mravce si urobili cestičku po jeho písacom stole. Keď mravce nie sú v kredenci, nechal ich tak. Týmto láskavým gestom povedal viac, ako ne jeden mnohými slovami o ochrane života a prírody. Dovoľte spomenúť niekoľko myšlienok tohto vzácneho muža: **„Kým človek nerozšíri kruh svojho súcitu na všetko živé, sám nenájde pokoj.“** „Dobrý príklad nie je jednou z možností ovplyvniť iných ľudí. Je to jediná možnosť.“ Schweitzerove postoje vychádzali z jeho kresťanskej viery. Zdôrazňoval: „Pane, tu je môj život. Kladiem ho dnes na oltár. Nalož s ním podľa svojej vôle.“ **„Modlitby nemenia svet. Modlitby však menia ľudí a ľudia menia svet.“**

Čo znamená panovanie nad zemou, je zrejmé z počínania Nóacha. Keď skazenosť ľudí na zemi bola taká veľká, že Hospodin sa rozhodol potrestať svet potopou, Nóach dostal od Boha za úlohu uchrániť ostatné živé bytosti. **Niekedy stačí jeden človek, aby nádej nezomierala. Naplno to platí o Pánovi Ježišovi.** „*Poznáte milosť nášho Pána Ježiša Krista, že hoci bol bohatý, schudobnel pre vás, aby ste vy zbohatli Jeho chudobou*“ (2Kor 8, 9).

Niekedy stačí jeden človek, aby nádej nezomierala. A možno utríži aj posmech za svoju citlivosť a ohľaduplnosť. Z Písma vieme, že Nóach nebol dokonalý. No Boh s ním uzavrel zmluvu

o trvaní života na zemi, že „vody potopy už nevyničia všetko tvorstvo a nebude už potopy, aby zničila zem“ (1M 9, 11).

Niektoré behy – aj naša úloha, strážiť, chrániť svet, púšťať sa do zápasu o spoločné dobro a život – sú behmi na dlhé trate. Nevzdať ich však má zmysel i Božie požehnanie. Amen.

Použitím myšlienok Davida Šorma: [Martin Šefranko, ev. a. v. farár](#)